

critèris per adaptar les activitats a persones discapacitades

què entenem per...

- **Deficiència:** pèrdua o anormalitat d'una estructura o funció psicològica, fisiològica o anatòmica que comporta una impossibilitat o dificultat d'adquirir o executar certes habilitats normals de la vida diària. La deficiència pot afectar l'àrea motriu, la cognitiva o la sensorial.

- **Discapacitat:** restricció o absència causada generalment per una deficiència, de la capacitat de realitzar una activitat de la manera, o dins del marge, que es considera normal per a una persona.

- **Discapacitat física:** alteració en l'aparell motor que dificulta o impossibilita la mobilitat funcional d'una o diverses parts del cos.

- **Discapacitat psíquica:** limitacions en el funcionament intel·lectual i en habilitats com la comunicació, la cura personal i les destreses socials.

- **Discapacitat sensorial:** alteració en els òrgans de la visió i l'audició que impedeix veure i sentir correctament.

- **Minusvalidesa:** situació de desavantatge que experimenta una persona determinada davant de les exigències de la societat en que es troba immersa. Aquest desavantatge és una conseqüència de la seva deficiència i de la seva discapacitat, que, juntament amb les característiques del seu entorn específic, dificulten i impedeixen que la persona pugui assumir el rol que seria normal en cada cas.

Aquesta apreciació social va canviant en la mesura que es modifiquen les estructures arquitectòniques, les normatives socials i les condicions ambientals que afavoreixen les expectatives dels altres davant la persona afectada.

compartir informació

És important cercar tota la informació possible sobre l'infant o el jove mitjançant contactes amb la família, l'escola i altres professionals que hi estiguin relacionats: mestre, psicòleg, metge, pedagog, terapeuta, reeducador, treballador social.

Algunes informacions que ens aniria bé compartir uns amb els altres són:

- El comportament i les actituds de l'infant o el jove en cada ambient,
- Les seves capacitats i el què pot aprendre a fer,
- Les competències prioritàries d'aprenentatge,
- Les ajudes tècniques i suports que cal proporcionar-li a cada entorn.

criteris per adaptar les activitats

1. Identificar el tipus de discapacitat: tenir una discapacitat no vol dir, necessàriament, tenir afectades igual totes les parts del cos.

2. Determinar quina relació té la discapacitat amb l'activitat que volem realitzar: valorar si per dur a terme l'activitat s'han de fer tasques que poden resultar difícils o impossibles de realitzar per la persona discapacitada.

3. Avaluar allò que l'infant o jove és capaç de fer en relació a l'activitat: Valorar individualment la persona discapacitada per saber quines són les funcions que pot fer millor i en quin àmbit pot ser més eficaç.

4. Comparar el que és capaç de fer amb la resta d'infants o joves del grup: d'aquesta manera podrem preveure dificultats similars amb que es puguin trobar altres infants i joves.

5. Esbrinar els coneixements previs entorn al tema i el grau de motivació: ens permetrà apropar-nos al nivell i als interessos de cadascú.

6. Detectar en quin punt de l'activitat l'infant o jove pot tenir dificultats: ens fixarem en les tasques concretes que caldrà adaptar.

7. Tenir en compte l'edat cronològica de l'infant o jove: per oferir-li l'oportunitat de participar en el màxim d'activitats pensades per a aquella edat.

8. Exigir a cadascú allò que és capaç de fer: hem de tenir cura de no simplificar excessivament l'activitat per sota de les capacitats de l'infant o jove.

Variacions generals

Si volem adaptar una activitat a persones discapacitades en general, hi ha una sèrie de variacions que hem de contemplar:

1. Modificar els objectius.
2. Prioritzar els continguts que potenciïn les capacitats on l'infant té més èxit.
3. Modificar el temps d'assoliment de l'activitat.
4. Disminuir-ne la intensitat.
5. Simplificar les tasques.
6. Comptar amb una infraestructura condicionada.
7. Incrementar els suports.
8. Modificar els criteris d'avaluació.

Variacions específiques

Dintre dels diferents tipus de discapacitats: física, psíquica i sensorial, hi ha diferents graus d'afectació i tipus de discapacitats. Per aquest motiu el que us oferim són possibles variacions, que en cada cas en concret caldrà especificar segons la individualitat del cas.

A més, quan tractem amb alguna persona discapacitada hem de tenir clar que les limitacions que pugui tenir aquesta persona en alguna àrea no sempre impliquen més dèficits en altres àrees. Una persona discapacitada pot tenir limitades algunes funcions i poder-ne desenvolupar correctament unes altres.

Discapacitat física

- Procurar que el terra sigui llis per afavorir els desplaçaments.
- Utilitzar materials tous, grans i fàcils de manipular.
- Comptar amb un lloc còmode on seure.
- Utilitzar fotografies, dibuixos i lletres grans per als infants i/o joves amb paràlisi cerebral i grans dificultats de parla.
- Treballar en grups reduïts i cooperativament, ajudant-se uns als altres.
- Recolzar l'infant o jove donant-li suport i ajuda quan ho necessiti.

Discapacitat psíquica

- Eliminar les fonts possibles de distracció, ajudant a centrar l'atenció.
- Fraccionar les tasques en petites passes, reduint la complexitat.
- Proporcionar informacions simplifícades a través de canals diferents al verbal.
- Triar una disposició que permeti una bona visibilitat perquè l'infant o jove discapacitat pugui realitzar l'activitat per imitació.
- Permetre petites col·laboracions dels companys/es, que li permetin sentir-se més segur.
- Ser pacients en l'espera de respostes.
- Mantenir un cert ritual o model en les sessions, facilitant un ambient estructurat.

Discapacitat sensorial

Discapacitat visual:

- Verbalitzar la informació visual que es dona a la resta de companys/es. Prescindir dels gestos o acompanyar-los de la paraula.
- Explicar les accions a realitzar utilitzant un vocabulari concret que faciliti la comprensió. Posar exemples i partir d'elements concrets per arribar a l'abstracció.
- Potenciar els elements sonors que puguin actuar com a punts de referència (campanes, pilotes sonores, picarol, tambors, etc)
- Reconèixer de manera tàctil l'estructura i els elements de treball. Desar el material sempre al mateix lloc, mantenir l'ordre. Procurar utilitzar el material estrictament necessari.
- Informar sobre allò que es farà durant la sessió sempre des del mateix punt. Anticipar la informació sobre què passarà a continuació.
- Presentar els companys/es i fer descripcions individuals i diferenciadors de cadascú i de tot el que els envolta.
- Desenvolupar el to de veu, mitjançant el qual animarem i motivarem a fer les activitats.
- Comptar amb la col·laboració dels companys/es de grup que poden fer un molt bon acompanyament.

Discapacitat auditiva:

- Facilitar la lectura dels llavis, evitar parlar d'esquenes.
- Procurar fer gestos i moviments manuals per acompanyar la parla.
- Fer demostracions de l'activitat mentre s'explica i utilitzar molts elements visuals per comunicar-nos amb els infants i joves que tenen aquesta discapacitat.
- Eliminar elements molestos que impedeixin una correcta visió.
- Comptar amb una bona il·luminació.
- Comptar amb la col·laboració dels companys/es de grup que poden fer un molt bon acompanyament.

aspectes a l'hora d'explicar i realitzar l'activitat

- Quan es comencin noves activitats procurar definir-les molt bé amb paraules/gests claus i senzills. Dedicar una bona estona a presentar l'activitat.
- Presentar l'activitat de diverses maneres (amb dibuixos, quadres, esquemes, explicacions,...)
- Donar consignes breus i per passes, no explicar-ho tot de cop i volta, perquè l'infant se centri en el que ens interessa en cada moment.
- Incloure molts exemples en les nostres explicacions i fer demostracions de les tasques a realitzar.
- Comprovar que cada infant i jove ha entès l'activitat.
- Conèixer les seves expectatives sobre l'activitat, saber quina representació mental es fa de les accions necessàries per resoldre-la i quin resultat final s'espera.